

**SZKOLNY
PROGRAM
PROFILAKTYKI
2015/16**

**Gimnazjum
z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego
im. Jana Pawła II
w Miastku**

*Program zatwierdzony
przez Radę Pedagogiczną 24.09.2015r.
opiniowany przez Samorząd Uczniowski 29.09.2015r.
uchwalony przez Radę Rodziców*

1. Podstawa prawna:

- Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01.2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 209 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 57, poz. 390 z późniejszymi zmianami),
- Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 roku w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

2. Wprowadzenie do programu profilaktyki

Szkolny program profilaktyki jest odpowiedzią na problemy współczesnego świata, zagrożenia społeczne oraz narastające potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli. Jest uzupełnieniem programu wychowawczego o problematykę i działania o charakterze prewencyjnym. Pragniemy, aby cała społeczność szkolna czuła się w naszej szkole bezpiecznie oraz utożsamiała się z nią.

Zadaniem naszym jest wyposażenie uczniów w umiejętności interpersonalne, które nie pojawiają się instynktownie, lecz są wynikiem uczenia się, naśladowania i treningu społecznego. Najskuteczniej młody człowiek uczy się tego w bezpiecznym środowisku i to nie od innych dzieci, które również się uczą, ale od troskliwych dorosłych. Chcemy uczyć naszą młodzież umiejętności wytyczania granic, zachęcić do samodzielności, służyć im oparciem w chwilach lęku i zwątpienia we własne siły, czuwać nad ich bezpieczeństwem oraz wyposażyć w niezbędną wiedzę dotyczącą współczesnych zagrożeń takich jak: uzależnienia w wyniku używania substancji psychoaktywnych i niekontrolowanego korzystania z dóbr cywilizacyjnych takich jak Internet i gry komputerowe, uleganie wpływom i psychomanipulacjom, przemoc i agresja wobec innych, cyberprzemoc, autoagresja, zaburzenia zdrowia psychicznego, zaburzenia odżywiania, zbyt wczesna inicjacja seksualna. Zagadnienia te realizowane będą w ramach rządowego programu na lata 2014-16 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”

Innym, ważnym zadaniem szkoły jest wspieranie i edukacja rodziców w ich trudnej roli. Chcemy zaproponować im różne formy pomocy i wsparcia w pracy nad podnoszeniem umiejętności bycia rodzicem i współuczestniczenia w życiu dziecka w okresie dojrzewania.

Dążymy do tego, by nasza szkoła była miejscem przyjaznym i otwartym, by uczeń, rodzic i nauczyciel czuli się w niej dobrze i bezpiecznie.

3. *Założenia programowe*

1. Głównym założeniem programu to stworzenie systemu działań chroniących młodzież przed zakłóceniami w rozwoju oraz działań interwencyjnych stosowanych w sytuacjach pojawiających się zagrożeń.
2. Powstanie programu jest poprzedzone następującymi działaniami:
 - a) Głównym podmiotem oddziaływań są **uczniowie** naszej szkoły. Program jest zorientowany na ucznia, uwzględnia jego potrzeby oraz specyfikę okresu rozwojowego – przemiany związane z procesem dojrzewania, poszukiwaniem tożsamości, ćwiczeniem nowych ról i zainteresowaniem płcią przeciwną. Bardzo ważnym podmiotem oddziaływań profilaktycznych są **rodzice**. Można powiedzieć, że stanowią podmiot wspomagający profilaktykę w szkole. Rodzice współtworzą program poprzez wskazywanie najistotniejszych problemów oraz uczestniczą w nim, podnosząc swoje umiejętności rodzicielskie i wychowawcze, współpracując z kadrami szkoły w imię szeroko pojmowanego dobra dziecka.
 - b) **Wychowawcy i nauczyciele** są nie tylko realizatorami programu, ale także jego podmiotem. Stale podnoszą swoje kompetencje wychowawcze, interpersonalne poprzez uczestniczenie w szkoleniach i kursach oraz poszerzają wiedzę z dziedziny psychoprofilaktyki.
 - c) W celu **zdiagnozowania** środowiska szkolnego, określenia jego potrzeb i wytyczenia obszarów pracy profilaktycznej przeprowadza się badania ankietowe związane ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, przemocą rówieśniczą, wagarami i relacjami interpersonalnymi uczniów. Obserwacja życia w szkole oraz analiza ankiet pozwoliły na wytyczenie kierunku naszej pracy i najważniejszych celów programu.

4. Cele działań profilaktycznych

Główne cele programu to:

1. Wspieranie osobowego rozwoju uczniów jako najważniejszego czynnika chroniącego przed podejmowaniem zachowań ryzykownych.
2. Minimalizacja oddziaływania czynników ryzyka.

Cele szczegółowe:

1. Wzmacnianie więzi w rodzinie.
2. Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami.
3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów (porozumiewanie się, asertywność, rozwiązywanie konfliktów).
4. Wzmacnianie poczucia wartości i kształtowanie adekwatnej samooceny uczniów.
5. Wdrażanie do poszanowania wartości moralnych oraz kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
6. Przeciwdziałanie agresji oraz innym ryzykownym zachowaniom (np. dopalaczom).
7. Wspieranie ucznia w sytuacjach trudnych.
8. Przeciwdziałanie wczesnej inicjacji seksualnej.
9. Propagowanie zdrowego stylu życia.
10. Planowanie ścieżki kariery zawodowej.

5. Operacjonalizacja działań - profilaktycznych

Cele	Zadania	Realizatorzy
1. Wzmacnianie więzi w rodzinie	1. Zapraszanie rodziców i zachęcanie do uczestniczenia w imprezach i uroczystościach szkolnych. 2. Zebrania rodziców. 3. Miniedukacja rodziców – redagowanie tekstów z treściami psychoedukacyjnymi, przekazywanych na zebraniach rodziców. 4. Prelekcje dla rodziców na temat uzależnień. 5. Gazetka tematyczna „Starsi w rodzinie – poszanowanie więzi” 6. Propagowanie wartości rodzinnych krzewionych przez Patrona Szkoły	wychowawcy, nauczyciele wychowawcy klas pedagog terapeuta, policjant wychowawcy świetlicy wychowawcy, nauczyciele religii
2. Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami	1. Zajęcia integracyjne w kl. I – wyjście na Wigwam, 28.09.15r. 2. Praca profilaktyczna z uczniami, prowadząca do poprawienia dyscypliny w szkole. 3. Integracja zespołów klasowych. Wspólna organizacja imprez klasowych, świąt, wycieczek, rajdów. 4. Organizacja i uczestniczenie w uroczystościach i imprezach szkolnych (wg kalendarza imprez). 5. Organizowanie imprez wewnątrzklasowych (wycieczki, rajdy, dyskoteki) 6. Gazetka tematyczna o przyjaźni, koleżeństwie – zasady zachowania. 7. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie	wychowawcy kl. I pedagog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów wychowawcy, pedagog wychowawcy, nauczyciele przedmiotów wychowawcy wychowawcy świetlicy, opiekunowie projektów edukacyjnych
3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów (porozumiewanie się, asertywność, rozwiązywanie konfliktów)	1. Ćwiczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz asertywności w ramach realizowanego programu profilaktycznego „Unplugged”, dla kl. I. 2. Rozwiązywanie konfliktów i problemów szkolnych ucznia. 3. Ćwiczenie sprawności językowej i umiejętności porozumiewania się werbalnego. 4. Projekcja filmów edukacyjnych kształtujących , umiejętności komunikacyjne i zachowania asertywne.	pedagog, wychowawcy pedagog, wychowawcy nauczyciele j. polskiego, wychowawcy wychowawcy, nauczyciele WDŻWR
4. Wzmacnianie poczucia wartości i adekwatnej samooceny uczniów	1. Lekcje wychowawcze związane z poczuciem tożsamości oraz rozpoznawaniem i wzmacnianiem mocnych stron uczniów. 2. Rozwijanie zdolności i zainteresowań poprzez ofertę zajęć pozalekcyjnych (wg planu zajęć). 3. Rozpoznawanie i wzmacnianie specyficznych uzdolnień	wychowawcy, doradca zawodowy nauczyciele nauczyciele przedmiotów

	<p>uczniów – konkursy szkolne i pozaszkolne</p> <p>4.Zajęcia zawodoznawcze dla kl. I -III w rozpoznawaniu zainteresowań, zdolności, preferencji zawodowych</p> <p>5.Strategie podejmowania decyzji – prelekcje</p>	<p>wychowawcy doradca zawodowy</p> <p>doradca zawodowy</p>
5. Wdrażanie do poszanowania wartości moralnych oraz kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych	<p>1.Kształtowanie rozumienia postaw moralnych i znaczenia wartości w życiu człowieka poprzez uczestnictwo w uroczystościach szkolnych m in. „Dzień Patrona Szkoły”, „Święto Niepodległości”, „Święto Konstytucji 3 Maja”. - gazetki tematyczne.</p> <p>2.Podejmowanie i uczestniczenie w różnego rodzaju akcjach charytatywnych (np. Góra Grosza, działania Szkolnego Koła Caritas, Stowarzyszenie „Pomocy dla zwierząt”) - WOŚP i wolontariat</p> <p>3. Wybory samorządu klasowego i szkolnego</p> <p>4.Zbiórka zużytych baterii i innych zużytych urządzeń- wychowanie ekologiczne</p> <p>5. Dzień muzyki polskiej w radiowęźle</p>	<p>Nauczyciele religii, j. polskiego, bibliotekarz, wychowawcy świetlicy</p> <p>nauczyciele religii, wychowawcy opiekunowie samorządu uczniowskiego</p> <p>wychowawcy i opiekunowie samorządu uczniowskiego</p> <p>nauczyciele fizyki</p> <p>opiekun radiowęzła</p>
6. Przeciwdziałanie agresji oraz innym ryzykownym zachowaniom (np. uzależnieniom)	<p>1.Obchody Światowego Dnia Walki z AIDS - konkurs o AIDS 04.12.2015r. -wystawa książek i czasopism nt. profilaktyki.</p> <p>2.Pogadanki i prelekcje dotyczące szkodliwości palenia i zagrożeń związanych z narkotykami, dopalaczami i alkoholem w ramach: programu profilaktycznego Unplugged - kl. I i NOE - kl. I „Smak życia czyli debata o dopalaczach”, 01.10.2015r.</p> <p>3.Stałe podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie psychoprofilaktyki – uczestniczenie w warsztatach, szkoleniach, tworzenie biblioteczki profilaktyki</p> <p>4. Wagary i ich konsekwencje – prelekcje</p> <p>5. „Stop uzależnieniom?”- gazетка tematyczne</p> <p>6. Prezentacja filmów profilaktycznych</p> <p>7. Koncert profilaktyczny „Niećpa” 09.10.15r.</p> <p>8. Profilaktyczne spektakle teatralne o tematyce przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom (grudzień 2015r., czerwiec 2016r.)</p> <p>9. Spotkanie z policjantem na temat odpowiedzialności karnej w kl. II</p> <p>11. Edukacja sądownicza- kl. II, uczestnictwo uczniów w rozprawach sadowych w Sądzie Rejonowym w Miastku.</p>	<p>nauczyciele biologii</p> <p>bibliotekarz</p> <p>wychowawcy, nauczyciele biologii WDŻWR, pielęgniarka pedagog, prelegent z Agencji Profilaktyki i Terapii Uzależnień</p> <p>dyrektor</p> <p>wychowawcy, pedagog</p> <p>wychowawcy, wychowawcy świetlicy wychowawcy wychowawcy świetlicy samorząd uczniowski, MGKRPA teatr „KURTYNA”. pedagog</p> <p>pedagog, policjant</p> <p>pedagog, wychowawcy</p>
7. Wspieranie ucznia w sytuacjach trudnych	1.Skrzynka problemów – możliwość zgłaszania różnych problemów do pedagoga bez konieczności osobistego kontaktu.	pedagog

	<p>2.Porady indywidualne, opieka psychopedagogiczna.</p> <p>3.Jednolity system reagowania w razie konieczności – procedura postępowania w sytuacji zagrożenia.</p> <p>4.Schemat postępowania interwencyjnego wobec ucznia używającego środki psychotropowe (zgodnie z opracowanymi procedurami postępowania)</p> <p>5.Indywidualne rozmowy wychowawcy z uczniem</p>	<p>pedagog, wychowawcy</p> <p>pracownicy szkoły</p> <p>wychowawcy, pedagog</p> <p>Wychowawcy</p>
8. Przeciwdziałanie wczesnej inicjacji seksualnej	<p>1.Przekazanie rodzicom informacji o zakresie tematyki przedmiotu WDŻWR.</p> <p>2.Lekcja wychowawcza o zespole FAS</p>	<p>nauczyciele WDŻWR</p> <p>wychowawcy kl. III</p>
9. Propagowanie zdrowego stylu życia.	<p>1. „Trzymaj formę „ – program promujący zdrowy tryb życia - konkurs „Żyj zdrowo” 20.01.2016r. - piramida żywienia, - sklepik bez „śmieciowego” jedzenia</p> <p>2.Bałtycki Festiwal Nauki</p> <p>3. Konkurs ekologiczny 16.03.2016r. Ekologiczny Tydzień Ziemi 22.04- 28.04. 2016r.</p> <p>4.Harmonogram pracy pielęgniarki – promocja zdrowia.</p> <p>5.Zajęcia pozalekcyjne dotyczące sprawności i aktywności fizycznej</p> <p>6.Współzawodnictwo sportowe poprzez reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych</p> <p>7.Zdrowie i higiena osobista - gazetka ścienna</p> <p>8.Zdrowa żywność - gazetka ścienna</p> <p>9.Edukacja prozdrowotna, zapoznanie z zasadami bhp na terenie szkoły</p> <p>10. „ABC pierwszej pomocy”</p> <p>11. Kształtowanie bezpiecznych nawyków zachowania w szkole i poza szkołą</p> <p>12. Imprezy turystyczno-krajoznawcze</p> <p>13. Walka ze stresem przedegzaminacyjnym.</p>	<p>nauczyciele biologii i chemii</p> <p>nauczyciele biologii i chemii, fizyki, informatyki, zajęć technicznych nauczyciele biologii, geografii</p> <p>pielęgniarka</p> <p>nauczyciele wf</p> <p>nauczyciele wf</p> <p>wychowawcy świetlicy</p> <p>wychowawcy świetlicy</p> <p>nauczyciele wf</p> <p>pielęgniarka szkolna, n-l eduk. dla bezpiecz.</p> <p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy kl. III</p>
10. Planowanie ścieżki kariery zawodowej ucznia	<p>1. Szkolne działania zawodoznawcze: prelekcje, konsultacje indywidualne, diagnozowanie uzdolnień, umiejętności i zainteresowań ucznia i inne. - ankieta dla kl .III badająca preferencje młodzieży w wyborze dalszej drogi kształcenia</p> <p>2. Prelekcje zawodoznawcze - Poznawanie siebie w kontekście przyszłych wyborów zawodowych</p> <p>3. Prelekcje zawodoznawcze dotyczące rynku pracy.</p>	<p>pedagog, wychowawcy</p> <p>wychowawcy kl.III</p> <p>doradca zawodowy z MCK w Miastku</p> <p>współpraca z MCK, MCIZ</p>

XII EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO I PROFILAKTYKI

1. W procesie ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktyki udział biorą:
 - a) uczniowie (podczas ankiet ewaluacyjnych, rozmów z nauczycielami na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasowego lub na zebraniach Samorządu Uczniowskiego),
 - b) rodzice (podczas ankiet ewaluacyjnych, w czasie spotkań z nauczycielami lub spotkań Rady Rodziców z dyrektorem szkoły),
 - c) nauczyciele (podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej).
2. Monitoring i ewaluację Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktyki przeprowadza zespół nauczycieli, którego zakres kompetencji określa zarządzenie dyrektora szkoły.
3. Po każdym zakończeniu roku szkolnego następuje weryfikacja Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktyki zgodnie z wnioskami przedstawionymi przez osoby uprawnione wymienione w punkcie 1 i 2.
4. Wszelkie zmiany w Szkolnym Programie Wychowawczym i Profilaktyki zatwierdza Rada Pedagogiczna.